

Posudek oponenta diplomové práce

Jméno a příjmení diplomantky: Štěpánka Záhorová

Téma práce: Metodika vyšetřování specifických případů vražd (se zaměřením na případy, v nichž pachatel předstírá, že jde o sebevraždu oběti)

Rozsah práce: 72 stran (83 stran včetně obsahu, seznamu literatury, abstraktu a dalších povinných součástí)

Datum odevzdání práce: 30. 4. 2021

Vedoucí diplomové práce: prof. JUDr. Jan Musil, CSc.

Oponent diplomové práce: JUDr. Jiří Krupička, Ph.D.

1. Aktuálnost (novost tématu): Diplomantka si pro svou práci zvolila téma metodiky vyšetřování specifických případů vražd. Ačkoliv je vražda relativně často zpracovávána v diplomových pracích, nejedná se o téma neaktuální, ba naopak. Způsoby jejich vyšetřování se neustále vyvíjejí a s tím vzniká i potřeba tento vývoj reflektovat. Aktuálnost zvoleného tématu pak podtrhuje, že autorka nepojednává pouze o vyšetřování vražd obecně, ale vybrala si velmi atraktivní téma rozlišování vražd a sebevražd při vyšetřování. Ke kamuflování vražd sebevraždami přitom dochází neustále, přičemž odhalení takových případů nemusí být vždy snadné.

2. Náročnost tématu na:

a. Teoretické znalosti

Autorka v diplomové práci prokázala dostatečné teoretické znalosti jak z hlediska samotné kriminalistiky, tak i kriminologie a částečně i trestního práva hmotného a soudního lékařství potřebné k zvládnutí zvoleného tématu.

b. Vstupní údaje a jejich zpracování

Diplomantka prokázala dostatečnou orientaci v odpovídajících materiálech a dokázala oddělit pro svou práci podstatné zdroje od těch nepodstatných.

c. Použité metody

Při vytváření své práce autorka používala standardních vědeckých metod typických pro danou problematiku, tedy zejména analýzu a komparaci cizích textů.

3. Kritéria hodnocení práce:

a. Splnění cíle práce a samostatnost při jejím zpracování

Autorka si hned v úvodu vytyčila za cíl „upozornit na specifika charakteristická pro vyšetřování vražd, jež se jeví jako sebevraždy, a odlišit tyto inscenace od skutečných sebevražd.“ Lze konstatovat, že autorka ve své práci tohoto možná až příliš ambiciózního cíle dosáhla, a to samostatně a způsobem, který odpovídá základním požadavkům na obdobný druh vědecké práce.

b. Formální členění práce a její logická stavba

Předložená práce splňuje po formální stránce všechny požadavky. Celkově i s přílohami je vypracována na 83 stranách, přičemž vlastní text včetně úvodu a závěru obsahuje 72 stran. Nechybí abstrakt v českém a anglickém jazyce ani seznam klíčových slov.

Text sám je přehledně strukturován do 6 kapitol, které se dále člení na jednotlivé podkapitoly. Takto pojatou strukturu autorka doplnila úvodem a synergickým závěrem, což odpovídá obvyklému způsobu vnitřního dělení diplomových prací. V první kapitole se autorka zaměřila na stručné představení rozdílu mezi vraždou a sebevraždou z pohledu trestního práva. Druhá (naneštěstí bohužel příliš krátká) kapitola se věnuje důvodům a dalším (kriminologickým) okolnostem fingování vražd jako sebevražd. Následuje kapitola o dělení vražd podle způsobu spáchání. Těžiště práce se nachází v kapitole o stopách, kdy se diplomantka zabývá jak shodnými, tak rozdílnými stopami u vražd a sebevražd. V předposlední kapitole autorka popisuje vybrané vyšetřovací úkony (prvotní i následné) při vyšetřování vražd a sebevražd. V poslední kapitole diplomantka čtenářům předkládá celkem 7 skutečných případů, v nichž byla prověřována verze, zda se jedná o vraždu, nebo sebevraždu. Diplomantka tak pro svou práci zvolila celkem logickou strukturu, která čtenáři pomáhá v dobré orientaci v práci. Autorka při svém výkladu postupuje od obecného ke konkrétnímu, což napomáhá lepšímu pochopení ze strany čtenáře.

c. Práce se zdroji (včetně využívání cizojazyčných zdrojů a citací):

Autorka s ohledem na zvolené téma zvolila celkem dostatečný a reprezentativní okruh pramenů, mezi nimiž však zcela absentují ty zahraniční, ačkoliv téma práce není omezeno jen na českou národní úroveň (sebevraždy jsou vrahy fingovány po celém světě). Práci by rovněž prospělo, kdyby autorka vycházela z většího počtu článků v odborných časopisech.

Autorka správně v práci rozlišuje mezi citací a parafrází. Diplomantka rovněž v souladu s citační normou odkazuje na internetové zdroje. Diplomantka sice využívá citační zkratku „tamtéž“, přehlednosti odkazů na prameny práce by však ještě více prospělo také využívání citační zkratky „cit. dílo“ („op. cit.“).

d. Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)

Hloubka autorkou provedené analýzy tématu se jeví s ohledem na rozsah práce jako dostačující. Oponent však musí diplomantce trochu vytknout, že jinak skvěle zvolené téma až příliš „rozměňovala“ obecnými poznatky kriminalistiky (metodiky vyšetřování), takže některé podkapitoly jsou až příliš povrchní a jen málo se věnují přímo fingování sebevražd. To je patrné zejména v kapitole 5 (např. výklad o stádiích výslechu nebo o experimentu), jež mohla být buď významně redukována jen na specifika k fingování sebevražd, nebo ještě lépe nahrazena podrobnější analýzou těchto specifik. Autorka jen minimálně vyjevuje na některé problémy svůj názor. Jejich reflexí a polemik lze v práci nalézt jen pomálu. Práce tak představuje spíše (byť celkem slušný a zdařilý) kompilát známých poznatků než kritické zpracování tématu. Autorka s ohledem na studium právnické fakulty celkem pochopitelně nevychází v práci z vlastních empirických poznatků. Tento nedostatek se ovšem sympaticky snaží na závěr kompenzovat přejetými případy z praxe (pouze ze sekundárních zdrojů) k vykládané problematice, jež práci trochu „okořeňují“; škoda jen, že jich nebylo více a nebyly autorkou blíže reflektovány a detailněji analyzovány.

e. Úprava práce (text, grafy, tabulky)

Úprava práce je na dobré úrovni. Členění do jednotlivých kapitol a podkapitol je přehledné a logické. Autorka však nezařadila do práce žádné grafy či obrazové přílohy, jež by mohly zlepšit vizuální stránku práce a sloužit jako prostředek názornosti. Práce s poznámkovým aparátém je rovněž na požadované úrovni.

f. Jazyková a stylistická úroveň

Úprava práce je na slušné úrovni. Autorský text diplomantky je relativně čtivý, na dostatečné stylistické úrovni, který je i pro laického čtenáře srozumitelný. Práce netrpí velkým množstvím gramatických chyb a překlepů, přesto tyto autorka činí zejména v psaní čárek ve větě složité.

4. Konkrétní poznámky k práci

- Diplomantka na str. 58 nepochopila, co jsou přímé a nepřímé důkazy, a zaměňuje je s bezprostředními a prostředními důkazy.
- „Zevrubně“ znamená „podrobně“, nikoliv „povšechně“, jak autorka míní na str. 66.

5. Celkové zhodnocení a otázky k zodpovězení při obhajobě:

Lze uzavřít, že předložená práce představuje celkem poctivé zpracování tématu.

Z toho důvodu doporučuji předloženou práci k obhajobě.

Při ústní obhajobě by měla diplomantka zodpovědět tuto otázku:

Jsou jakékoliv nálezy neznámých kosterních pozůstatků (byť se stopami násilné smrti) kriminalisticky relevantní? Jakým způsobem se v případě nálezu pouze kosterních pozůstatků zjišťuje identita mrtvoly?

V případě úspěšné obhajoby navrhuju práci hodnotit klasifikačním stupněm: **2**.

V Praze dne: 12. 5. 2021

JUDr. Jiří Krupička, Ph.D.
oponent diplomové práce